

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην Αντικειμενοστρέφεια

Φροντιστήριο - 9/2/24

Προγραμματιστικές Συμβάσεις και Στυλ

"Programs must be written for people to read, and only incidentally for machines to execute."

Abelson & Sussman, SICP, preface to the 1st edition

Λόγοι Υιοθέτησης Προγραμ. Συμβάσεων

- Οι προγραμματιστικές συμβάσεις είναι σημαντικές για μια σειρά λόγων:
 - 80% του χρόνου κωδικοποίησης ενός προγράμματος αφορά στην **συντήρηση** του.
 - **Σπάνια** κάποιο λογισμικό συντηρείται από **τον αρχικό προγραμματιστή**.
 - Προγραμματιστικές συμβάσεις **βελτιώνουν** την **αναγνωσιμότητα** του λογισμικού και διευκολύνουν τους προγραμματιστές να κατανοούν τα προγράμματα πιο γρήγορα και καλύτερα.
 - Αν ο πηγαίος κώδικας σας πρόκειται να κυκλοφορήσει σαν **προϊόν**, θα πρέπει να είναι οργανωμένος και γραμμένος καθαρά.

Μ. Δικαίος, ΕΠΛ133

276

Απόσπασμα από σωστό πρόγραμμα που μεταγλωττίζεται χωρίς πρόβλημα και λειτουργεί πολύ καλά:

```
if ( (country == SING) || (country == BRNI) ||  
    (country == POL) || (country == ITALY) )  
{  
    /*  
    * If the country is Singapore, Brunei or Poland  
    * then the current time is the answer time  
    * rather than the off hook time.  
    * Reset answer time and set day of week.  
    */  
    ...
```

Βλέπετε κάποιο πρόβλημα με τον κώδικα;

"typical of much real code: mostly well done, but with some things that could be improved."

Μ. Δικαίος, ΕΠΛ133

278

- Στυλ προγραμματισμού
- Ονόματα
- Συνέπεια και ιδιωτισμοί
- Εκφράσεις
- Μαγικοί αριθμοί
- Σχόλια
- Οργάνωση αρχείων Java
- Javadoc

Προγραμματιστικό Στυλ

- Ο σκοπός του στυλ είναι να κάνει τον **κώδικα εύκολο στην ανάγνωση** για σας και τους άλλους: το καλό στυλ είναι **ζωτικής σημασίας** για τον **καλό προγραμματισμό**:
 - Δεν αφορά μόνο στη σωστή σύνταξη ενός προγράμματος, τη διόρθωση των σφαλμάτων, την καλή επίδοση (performance).
 - Ένα καλογραμμένο πρόγραμμα είναι ευκολότερο να κατανοηθεί και να τροποποιηθεί από το κακογραμμένο.
 - Η πειθαρχία της καλής γραφής οδηγεί σε κώδικα που είναι πιο πιθανό να είναι σωστός.

Αρχές Καλού Στυλ

- Οι αρχές του καλού στυλ βασίζονται στην **κοινή λογική** και **εμπειρία** - όχι σε αυθαίρετους κανόνες.
- Ο κώδικας μας πρέπει να είναι **ξεκάθαρος** και **σαφής**:
 - Βασισμένος σε απλή λογική
 - Κώδικας γραμμένος σαν αφήγηση σε φυσική γλώσσα
 - Συμβατική χρήση της σύνταξης της Γ/Π - με βάση καλά παραδείγματα
 - Ονόματα μεταβλητών με ξεκάθαρο νόημα
 - Προσεγμένη μορφοποίηση (formatting)
 - Επεξηγηματικά, καλογραμμένα σχόλια
 - Αποφυγή έξυπνων/σύνθετων τεχνικών και

Αρχές Καλού Στυλ

- Ο τρόπος κωδικοποίησης πρέπει να είναι **συνεπής** και **συστηματικός**: ευκολύνει ανάγνωση/διαμοιρασμό/επαναχρησιμοποίηση/εξέλιξη του κώδικα
- Συχνά πρέπει να ακολουθήσετε συμβάσεις του οργανισμού στον οποίο εργάζεστε, αν όχι ο κώδικας σας πρέπει να ακολουθεί τυπικές συμβάσεις και καλές πρακτικές που υπάρχουν για τη Γ/Π στην οποία προγραμματίζετε.

```
class UserQueue {
    int noofItemsInQ, frontofTheQueue, queueCapacity;
    public intnoofUsersInQueue(){...}
}
```


`queue.queueCapacity`

```
class UserQueue {
    int nitems, front, capacity;
    public intnusers() {...}
}
```



```
queue.capacity++;
n = queue. nusers ();
```

Θέματα Στύλ Προγραμματισμού

- Στυλ προγραμματισμού
- Ονόματα
- Συνέπεια και ιδιωτισμοί
- Εκφράσεις
- Μαγικοί αριθμοί
- Σχόλια
- Οργάνωση αρχείων Java
- Javadoc

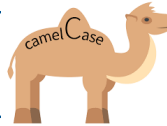
Ονόματα - πώς τα διαλέγουμε;

- Το **όνομα** μιας προγραμματιστικής οντότητας (μεταβλητής, κλάσης, μεθόδου, κλπ) **περιγράφει** την οντότητα και **εκφράζει** πληροφορίες για το σκοπό και τη σημασία της. Ένα όνομα πρέπει να είναι:
 - Πληροφοριακό
 - Περιεκτικό
 - Ευμνημόνευτο
 - Εύηχο.

Ονόματα - πώς τα διαλέγουμε;

- Πολλές πληροφορίες για τη σημασία μιας προγραμματιστικής οντότητας προέρχονται από το **συγκείμενο (context)** και το **πεδίο εμβέλειας/εφαρμογής (scope)** του ορισμού της οντότητας.
- Όσο **ευρύτερο** είναι το συγκείμενο/πεδίο εμβέλειας μιας οντότητας, τόσο πιο περιγραφικό πρέπει να είναι το όνομα της:
 - Χρησιμοποιείτε **περιγραφικά ονόματα** για οντότητες με **μεγάλο πεδίο εμβέλειας** και **συντομότερα ονόματα** για μεταβλητές με **τοπική χρήση**.
 - Η **σαφήνεια** συχνά πετυχαίνεται μέσω της **συντομίας**.

Camel-case σύνταξη ονομάτων

- Η Java ακολουθεί τη σύνταξη **camel-case** για την ονομασία των κλάσεων, των διεπαφών, των μεθόδων και των μεταβλητών.
- Εάν το όνομα συνδυάζεται με δύο λέξεις, η δεύτερη λέξη θα ξεκινά πάντα με κεφαλαία γράμματα, όπως **maxMarks()**, **lastName**, **ClassTest**, αφαιρώντας όλα τα κενά.
- Εξαιρούνται τα ονόματα σταθερών (βλ. πιο κάτω)

Ποια ονόματα προγραμματιστικών οντοτήτων αναμένεται να είναι μεγαλύτερα και πιο περιγραφικά;

00:20

00:40

- **Ονόματα τοπικών μεταβλητών**
- **Ονόματα ιδιωτικών μεθόδων**
- **Ονόματα γενικών μεταβλητών**
- **Ονόματα βιβλιοθηκών**

Ονόματα Μεταβλητών (name of variables)

- **Περιγραφικά** και **Ευνημόνευτα**
- Επιλογή γίνεται ώστε να υποδεικνύουν στον περιστάσιακό αναγνώστη την **πρόθεση χρήσης**.
- Ονόματα μεταβλητών με 1-2 χαρακτήρες αποφεύγονται, εκτός από «προσωρινές» μεταβλητές με τοπική χρήση.
- Κοινά ονόματα για τις προσωρινές μεταβλητές είναι:
 - **i, j, k, m** και **n** για ακέραιους αριθμούς
 - **c, d** και **e** για χαρακτήρες.
- Τα ονόματα **i, j** για δείκτες βρόχων (loop indices), **p, q** για δείκτες/χειριστήρια και **s, t** για αλφαριθμητικά είναι συνήθης, ώστε δεν κερδίζουμε χρησιμοποιώντας πιο μεγάλα ονόματα για μεταβλητές με αυτό τον ρόλο.

Ονόματα Μεταβλητών: συμβάσεις Java

- **Όλες οι μεταβλητές** (στιγμιοτύπου, στατικές, τοπικές - εκτός των σταθερών) ξεκινούν πάντοτε με **πεζό πρώτο γράμμα**.
- Αν το όνομα μιας μεταβλητής είναι σύνθετη λέξη δύο ή περισσότερων λέξεων, οι εσωτερικές λέξεις πρέπει να ξεκινούν με **κεφαλαίο γράμμα**.
- Τα ονόματα των μεταβλητών **δεν** πρέπει να ξεκινούν με χαρακτήρες υπογράμμισης “**_**” ή σύμβολο δολαρίου “**\$**”, παρόλο που επιτρέπονται και τα δύο.
- **Σταθερές**:
 - Το όνομα μεταβλητής που δηλώνεται ως σταθερά πρέπει να χρησιμοποιεί αποκλειστικά **κεφαλαία γράμματα**.
 - Αν το όνομα είναι σύνθεση δύο ή περισσότερων λέξεων, οι λέξεις πρέπει να διαχωρίζονται με χαρακτήρα υπογράμμισης “**_**”.

Ονόματα Κλάσεων/Διαπροσωπειών Java

- **Κλάσεις (classes):**
 - Το όνομα μιας κλάσης πρέπει να είναι **ουσιαστικό**
 - Ξεκινάει πάντοτε με **κεφαλαίο** γράμμα - τα υπόλοιπα γράμματα της λέξης είναι **πεζά**
 - Αν είναι **σύνθετη** λέξη, **κάθε εσωτερική λέξη** του ονόματος πρέπει επίσης να ξεκινάει με **κεφαλαίο** γράμμα, ενώ τα υπόλοιπα πρέπει να είναι πεζά.
 - Το όνομα πρέπει να είναι **απλό** και **περιγραφικό**.
 - Αποφύγετε **ακρωνύμια** και **συντομογραφίες**.
- **Διαπροσωπείες (interfaces):**
 - Ισχύουν ίδιοι κανόνες με τις κλάσεις.

Ονόματα Μεθόδων/Συναρτήσεων

- **Περιγραφικά** και **Ευμνημόνευτα**
- Ξεκινούν με **πεζό** γράμμα
- Επιλέγετε ονόματα που **υποδηλώνουν ενέργεια** και **βασίζονται σε ενεργητικά ρήματα**, ακολουθούμενα ίσως από ουσιαστικά:

```
now = date.getTime(); putchar( '\n' );
```
- Μέθοδος/συνάρτηση που επιστρέφει τιμή boolean (true or false) πρέπει να υποδηλώνει αυτή την ιδιότητα στο όνομα της για να μην υπάρχει σύγχυση.
Π.χ.: `if (isOctal(c))`

Ποια από τις ακόλουθες επιλογές ονομάτων είναι προτιμότερη;

00:20

00:40

```
for (theElementIndex = 0; theElementIndex < numberOfElements;  
    theElementIndex++)  
    elementArray[theElementIndex] = theElementIndex ;
```

```
for (i = 0; i < nelems; i++) uelem[i]= l;
```

Ονόματα Βιβλιοθηκών Java (packages)

- Το πρόθεμα ενός ονόματος πακέτου Java γράφεται πάντα με **πεζούς ASCII χαρακτήρες** και θα πρέπει να είναι ένα από τα ονόματα πεδίου (domain names) ανώτατου επιπέδου (com, edu, gov, mil, net, org ή ένας από τους αγγλικούς κωδικούς δύο γραμμάτων ταυτοποίηση χωρών ISO 3166).
- Τα επόμενα στοιχεία του ονόματος πακέτου ποικίλλουν ανάλογα με τις εσωτερικές συμβάσεις ονομασίας ενός οργανισμού. Τέτοιες συμβάσεις μπορεί να προσδιορίζουν ότι ορισμένα στοιχεία ονομάτων καταλόγου είναι ονόματα τμήματος, τμήματος, έργου, Η/Υ ή ονόματος πρόσβασης (login).
- Π.χ. `com.sun.eng`, `com.apple.quicktime.v2`, `edu.cmu.cs.bovik.cheese`

- Στυλ προγραμματισμού
- Ονόματα
- Συνέπεια και ιδιωτισμοί
- Εκφράσεις
- Μαγικοί αριθμοί
- Σχόλια
- Οργάνωση αρχείων Java
- Javadoc

Συνέπεια

- Η συνέπεια στο προγραμματιστικό στυλ οδηγεί σε καλύτερα/πιο ευανάγνωστα και ευκολότερα συντηρούμενα προγράμματα.
- Εάν η μορφοποίηση ποικίλλει απρόβλεπτα, π.χ.
 - Ένας βρόχος πάνω σε έναν πίνακα κάποτε διατρέχει τα περιεχόμενα σε αυξανόμενη κατεύθυνση των δεικτών και κάποτε σε μειούμενη
 - Αντιγράφονται αλφαριθμητικά (strings) άλλοτε με βρόχο και άλλοτε με μέθοδο,οι παραλλαγές καθιστούν πιο δύσκολο να δούμε τι πραγματικά κάνει ο κώδικας.

Στοίχιση και Εσοχές (indentation)

- Αξιοποιείτε κατάλληλη στοίχιση για παρουσίαση της λογικής δομής του κώδικα σας.
 - Ένα σταθερό στυλ στοίχισης είναι ο ευκολότερος τρόπος για να γίνεται αυτονόητη η δομή ενός προγράμματος.

✗

```
for(n++;n<100;field[n++]='\0');  
*i = '\0'; return('\n');
```

✓

```
for (n++; n < 100; n++)  
    field[n] = '\0';  
*i = '\0';  
return '\n';
```

✗

```
for (n++; n < 100; field[n++] = '\0')  
; *i = '\0';  
return('\n');
```

Ιδιωτισμοί (idioms)

- Όπως οι φυσικές γλώσσες, έτσι και οι Γ/Π έχουν ιδιωτισμούς:
 - Συμβάσεις που ακολουθούν οι πεπειραμένοι προγραμματιστές για να γράφουν συνήθη αποσπάσματα κώδικα.
- Αφορούν σε:
 - Σύνταξη βρόχων
 - Στοίχιση και εσοχές
 - Κενές γραμμές και διάκενα ανάμεσα σε εκφράσεις, τελεστές, εντολές
 - Οργάνωση και στοίχιση εντολών ελέγχου (if-then-else)

<https://www.oracle.com/java/technologies/javase/codeconventions-introduction.html>

Idioms for Loops


```
i = 0;
while (i <= n-1)
    array[i++] = 1.0;
```



```
for (i = 0; i < n; )
    array[i++] = 1.0;
```



```
for (i = n; --i >= 0; )
    array[i] = 1.0;
```



```
for (i = 0; i < n; i++)
    array[i] = 1.0;
```



```
for (int i = 0; i < n; i++)
    array[i] = 1.0;
```

Θέματα Στύλ Προγραμματισμού

- Στυλ προγραμματισμού
- Ονόματα
- Συνέπεια και ιδιωτισμοί
- Εκφράσεις
- Μαγικοί αριθμοί
- Σχόλια
- Οργάνωση αρχείων Java
- Javadoc

Εκφράσεις (expressions)

- Τι είναι οι εκφράσεις (expressions) σε μια Γ/Π;
- Γράφετε τις εκφράσεις στη φυσική τους μορφή, όπως θα τις εκφωνούσατε μεγαλόφωνως πιο εύκολα.
- Οι λογικές εκφράσεις που περιλαμβάνουν αρνήσεις είναι πάντα δύσκολο να κατανοηθούν.

```
if (!(block_id < actblks) || !(block_id >= unblocks))
```



```
if ((block_id >= actblks) || (block_id < unblocks))
```


Εκφράσεις (expressions)

- Χρησιμοποιείτε **παρενθέσεις** για να **αποφύγετε την ασάφεια**, ακόμα και όταν η χρήση τους δεν απαιτείται λόγω των κανόνων προτεραιότητας.
- **Διασπάστε τις σύνθετες/συμπαγείς εκφράσεις** σε πιο απλές, ευανάγνωστες.

```
*x += (*xp=(2*k < (n-m) ? c[k+1] : d[k--]));
```



```
if (2*k < n-m)
    *xp = c[k+1];
else
    *xp = d[k--];
*x += *xp;
```


Παρενέργειες (side-effects)

- Τι είναι οι παρενέργειες (πηγή: stackoverflow):
 - Παρενέργεια είναι ο,τιδήποτε κάνει μια μέθοδος ή έκφραση, εκτός από τον υπολογισμό και την επιστροφή μιας τιμής.
- Π.χ., οποιαδήποτε αλλαγή των τιμών ενός πεδίου δεδομένων κάποιου αντικειμένου είναι παρενέργεια, όπως και η σχεδίαση στην οθόνη, η εγγραφή σε ένα αρχείο ή μια σύνδεση δικτύου.
- Οι παρενέργειες μπορούν επίσης να προκαλέσουν προβλήματα διότι συχνά οι προγραμματιστές παραγνωρίζουν την παρουσία τους. Π.χ.

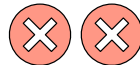
```
array[i++] = i;
```

Μαγικοί Αριθμοί (magic numbers)

- Είναι σταθερές (constants), μήκη πινάκων (array sizes), θέσεις χαρακτήρων (character positions), παράμετροι μετατροπής (conversion factors) και άλλες αριθμητικές τιμές που χρησιμοποιούνται και εμφανίζονται στα προγράμματα
- Γενικός κανόνας: **οποιοσδήποτε αριθμός εκτός από το 0 και το 1, είναι «μαγικός» και πρέπει να του δίνεται κάποιο όνομα και να χρησιμοποιείται μέσω του ονόματος αυτού:**
 - Ένας αριθμός που εμφανίζεται σε κάποιο πηγαίο κώδικα δεν δίνει οποιαδήποτε ένδειξη για τη σημασία του ή για το πώς έχει προκύψει, καθιστώντας το πρόγραμμα πιο δύσκολο στην κατανόηση.
 - Η χρήση του 0 δεν πρέπει να γίνεται όταν π.χ. θέλουμε να ελέγξουμε αν μια τιμή (χειριστήριο αντικειμένου) είναι null.
 - Δεν χρησιμοποιούμε τις ακέραιες τιμές κωδικοποίησης χαρακτήρων, όταν π.χ. θέλουμε να κάνουμε ελέγχους για τιμές και ιδιότητες μεταβλητών που περιέχουν χαρακτήρες.

Έλεγξε αν ένας χαρακτήρας
είναι κεφαλαίο γράμμα

```
if (c >= 65 && c <= 90)
```



```
if (c >= 'A' && c <= 'Z')
```



```
if (Character.toUpperCase(c))
```


Ενότητα 1: Εισαγωγή στον Α/Σ Προγραμματισμό

Διάλεξη 6 - 9/2/24

Σχεδιασμός Κλάσεων

Αντικείμενα και Κλάσεις στις Γ.Π.

- Βασικά συστατικά στοιχεία των προγραμμάτων Α/Σ Γ.Π. είναι οι **κλάσεις**: μια μορφή «τύπων», όπως τα struct της C, ενισχυμένων όμως με λειτουργικότητες («συμπεριφορές»), κώδικα, έλεγχο πρόσβασης σε πεδία δεδομένων κλπ.
- Οι κλάσεις, χρησιμοποιούνται κυρίως για να κατασκευάζουμε **αντικείμενα**, τα οποία αποτελούν και τη βασική δομή δεδομένων του Α/Σ Προγραμματισμού.
 - ▶ Κατά την εκτέλεση του, ένα αντικειμενοστρεφές προγράμμα μπορεί να ιδωθεί σαν ένα σύνολο αντικειμένων που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους εξυπηρετώντας το ένα το άλλο.

Κλάσεις

- Στον πραγματικό κόσμο υπάρχουν αντικείμενα που ανήκουν στην ίδια **κατηγορία** - είναι του ίδιου **τύπου**.
 - ▶ Π.χ. έχουμε χιλιάδες ποδήλατα της ίδιας μάρκας και του ίδιου μοντέλου, τα οποία έχουν κατασκευαστεί με βάση το ίδιο σχέδιο κι έχουν τα ίδια συστατικά στοιχεία.
- Στον Α/Σ προγραμματισμό, λέμε ότι ένα αντικείμενο-ποδήλατο, αποτελεί **στιγμιότυπο** (instance) μια **κλάσης αντικειμένων** που είναι γνωστά ως ποδήλατα.
- Η **κλάση** είναι το **σχεδιάτυπο/σχεδιάγραμμα** (ο τύπος) από το οποίο κατασκευάζονται τα αντικείμενα-ποδήλατα.
- Η κλάση καθορίζει την κατάσταση και τη συμπεριφορά των αντικειμένων της.

Κατάσταση, Συμπεριφορά, Ταυτότητα

- Τα αντικείμενα στον Α/Σ προγραμματισμό έχουν τρία βασικά χαρακτηριστικά:
 - ▶ **Κατάσταση (state)**
 - Τα δεδομένα που αποθηκεύονται στο εσωτερικό του αντικειμένου
 - ▶ **Συμπεριφορά (behavior)**
 - Οι ενέργειες που μπορεί να διεκπεραιώσει το αντικείμενο: συναρτήσεις που διαθέτει το αντικείμενο
 - ▶ **Ταυτότητα (identity)**
 - Το “κλειδί” μέσω του οποίου μπορούμε να αποκτήσουμε πρόσβαση στο αντικείμενο

Ποιά η σχέση ιδιοτήτων και καταστάσεων ενός αντικειμένου;

00:20

00:40

- Οι ιδιότητες του αντικειμένου είναι υποσύνολο των καταστάσεων στις οποίες μπορεί να βρεθεί το αντικείμενο
- Οι καταστάσεις είναι υποσύνολο των ιδιοτήτων του αντικειμένου
- Δεν υπάρχει σχέση μεταξύ ιδιοτήτων και καταστάσεων
- Μια κατάσταση αντιστοιχεί σε συνδυασμούς τιμών

Ποιά από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή;

00:40

00:20

- Η κλάση είναι ένα σύνολο αντικειμένων με κοινές ιδιότητες και συμπεριφορές
- Η κλάση είναι ένα σχεδιάσιμο απαράλλακτων αντικειμένων
- Το αντικείμενο είναι σχεδιάσιμο· η κλάση είναι στιγμιότυπο
- Καμιά από τις πιο πάνω

ΕΠΛ233

311

Ποιά από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή;

00:40

00:20

- Ένα αντικείμενο μπορεί να έχει ως ιδιότητα ένα άλλο αντικείμενο
- Η τιμή μιας ιδιότητας αντικειμένου μπορεί να είναι άλλο αντικείμενο
- Ένα αντικείμενο αποτελείται μόνο από ιδιότητες ή μόνο από συμπεριφορές
- Τίποτε από τα πιο πάνω

ΕΠΛ233

312

Ποιά από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή;

00:40

00:20

- Ιδιότητα του αυτοκινήτου που βλέπετε είναι το «χρώμα πράσινο».
- Ιδιότητα του αυτοκινήτου που βλέπετε είναι το «χρώμα»
- Ιδιότητα του αυτοκινήτου που βλέπετε είναι: «μάρκα Citroen 2CV»
- Καμιά από τις πιο πάνω

ΕΠΛ233

313

Πεδία Δεδομένων κ Μέθοδοι

Ένα αντικείμενο λογισμικού:

- Αποθηκεύει στο εσωτερικό του πληροφορίες που είναι αποτέλεσμα των υπολογισμών-λειτουργιών του.
 - Η αποθήκευση γίνεται στα πεδία δεδομένων του αντικειμένου(fields/variables).
 - Οι αποθηκευμένες πληροφορίες αποτελούν την κατάσταση (state) του αντικειμένου.
- Δίνει πρόσβαση στη συμπεριφορά του μέσω μεθόδων (functions in some programming languages). Οι μέθοδοι:
 - λειτουργούν πάνω στην εσωτερική κατάσταση ενός αντικειμένου
 - αποτελούν τον βασικό μηχανισμό για επικοινωνία ανάμεσα σε αντικείμενα.

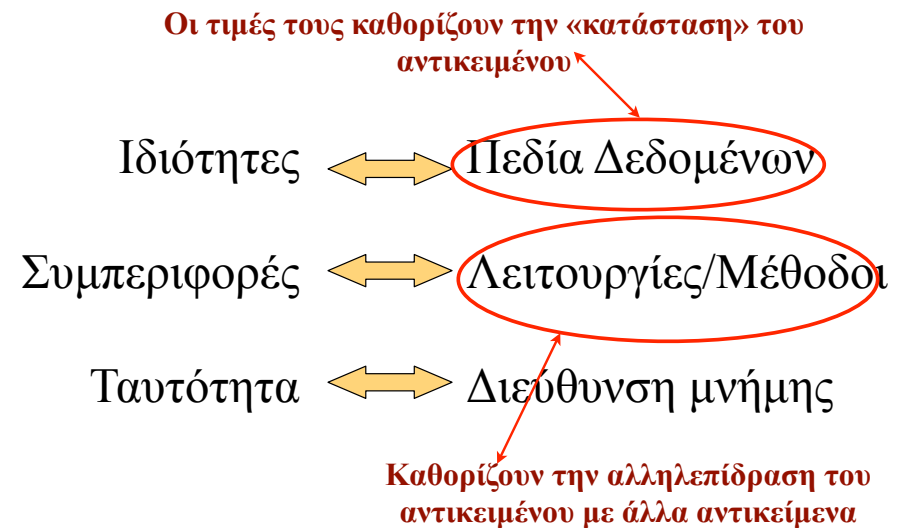
Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

314

Ταυτότητα αντικειμένων

- Η **ταυτότητα** ενός αντικειμένου λογισμικού: identifier (προσδιοριστής) μέσω του οποίου αποκτούμε πρόσβαση στο αντικείμενο.
- Αντιστοιχεί στη **διεύθυνση** στην οποία βρίσκεται αποθηκευμένο το αντικείμενο
- Στη Java, ο προσδιοριστής ενός αντικείμενου λέγεται **χειριστήριο** (handle) και μέσω αυτού:
 - αποκτούμε πρόσβαση στα πεδία του αντικειμένου (κατάσταση)
 - μπορούμε να ενεργοποιήσουμε τις ενέργειες του

Συστατικά στοιχεία Αντικειμένου

Πολυπλοκότητα αντικειμένων

- Η πολυπλοκότητα της κατάστασης και της συμπεριφοράς αντικειμένων διαφορετικού τύπου μπορεί να διαφέρει. Π.χ.:
 - Ένας σκύλος έχει **κατάσταση** (name, color, breed, hungry) και **συμπεριφορά** (barking, fetching, wagging tail).
 - Ένα ποδήλατο επίσης έχει **κατάσταση** (current gear, current pedal cadence, current speed) και **συμπεριφορά** (changing gear, changing pedal cadence, applying brakes).
- Ο καθορισμός της κατάστασης και της συμπεριφοράς αντικειμένων του πραγματικού κόσμου είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να ξεκινήσετε να σκέφτεστε με αντικειμενοστρεφή

Ενότητα 1: Εισαγωγή στον Α/Σ Προγραμματισμό

Ορισμοί Κλάσεων Java

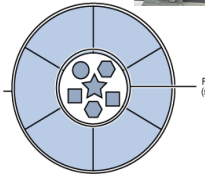
- κεφ. 4.1, Savitch

Αντικείμενο

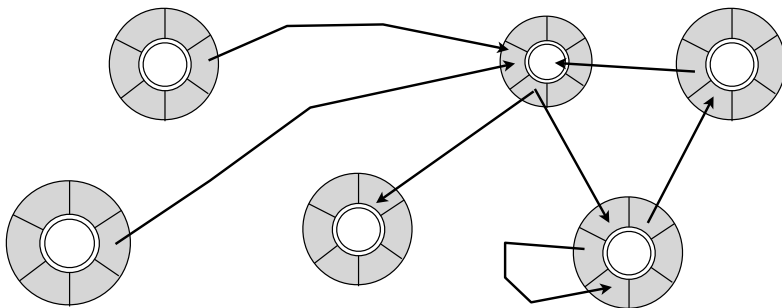

- Η βασική **αφαιρετική αναπαράσταση δεδομένων** (data abstraction) του Α/Σ Προγραμματισμού.
 - “Κάθε δεδομένο είναι αντικείμενο” (εξαιρέση: οι μεταβλητές αρχέγονου τύπου)
- Κάθε αντικείμενο περιλαμβάνει/περικλείει τα εξής «μέλη»:
 - **Πεδία Δεδομένων** ή **Μεταβλητές Στιγμιότυπου** (fields or instance variables)
 - **Μεθόδους** (methods)
- Η πρόσβαση στις μεθόδους και στα πεδία δεδομένων ενός αντικειμένου γίνεται μέσω:
 - **Χειριστηρίου** (handle), το οποίο αντιστοιχεί στη διεύθυνση μνήμης στην οποία αποθηκεύεται το αντικείμενο

Α/Σ επίλυση προβλημάτων

- Ένα πρόγραμμα JAVA κωδικοποιεί την επίλυση ενός υπολογιστικού προβλήματος σαν **σύνολο από αντικείμενα** που **αλληλεπιδρούν**.

Ποιά από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή;

- Η κλάση είναι ένα σύνολο αντικειμένων με κοινές ιδιότητες και συμπεριφορές
- Η κλάση είναι ένα σχεδιάτυπο πανομοιότυπων αντικειμένων
- Το αντικείμενο είναι σχεδιάτυπο· η κλάση είναι στιγμιότυπο
- Καμιά από τις πιο πάνω

Ποιά η σχέση ιδιοτήτων και καταστάσεων ενός αντικειμένου;

00:20

- Οι ιδιότητες του αντικειμένου είναι υποσύνολο των καταστάσεων στις οποίες μπορεί να βρεθεί το αντικείμενο
- Οι καταστάσεις είναι υποσύνολο των ιδιοτήτων του αντικειμένου
- Δεν υπάρχει σχέση μεταξύ ιδιοτήτων και καταστάσεων
- Οι καταστάσεις αντιστοιχούν στο σύνολο των

ΕΠΛ233

323

Περιγραμμά

- Σύνοψη: Αντικείμενα και Κλάσεις
- Οι κλάσεις στη Java
- Μέθοδοι, Παράμετροι, Ορίσματα, Τοπικές Μεταβλητές
- Η παράμετρος this
- Στοιχεία Αφαιρετικότητας στον Α/Σ.Π.
- Εμφώλευση στη Java
- Αρχικοποιήσεις και Κατασκευαστές
- Υπερφόρτωση

University of Cyprus
Department of Computer Science

M. D. Dikaiakos

Κλάση: A Java Class Is a Type (τύπος δεδομένων)

- Η **κλάση** είναι **τύπος δεδομένου** (*programmer-defined type*), και συγκεκριμένα το **σχεδιάτυπο/σχεδιάγραμμα** από το οποίο κατασκευάζονται τα αντικείμενα (*instances of the class*).
- Μια **κλάση ορίζει** τα **πεδία δεδομένων** και τις **μεθόδους** των αντικειμένων που προκύπτουν από αυτή.
- Μηχανισμός για σχεδιασμό και παραγωγή αντικειμένων
- Αντικείμενα που ανήκουν στην ίδια κλάση:
 - Υποστηρίζουν την ίδια συλλογή λειτουργιών (συμπεριφορών)
 - Έχουν ένα κοινό σύνολο από πιθανές καταστάσεις

M. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

325

Δήλωση κλάσεων στη Java

- Ο τύπος των αντικειμένων στην JAVA καθορίζεται με τον ορισμό κλάσεων.
 - Π.χ: **class** ATypeName { /* class body */ }
- Η δήλωση μιας κλάσης περιλαμβάνει τους ορισμούς των **μελών** της:
 - **Πεδία δεδομένων** της κλάσης (data items) ή **fields** ή **μεταβλητές στιγμιοτύπου** (instance variables).
 - **Μεθόδους** (methods)

M. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

326

Παρατηρήσεις

- Όλα τα αντικείμενα της ίδιας κλάσης έχουν τις **ίδιες μεθόδους**
- Όλα τα αντικείμενα της ίδιας κλάσης έχουν τα **ίδια πεδία δεδομένων** (όνομα, τύπος, αριθμός) αλλά πιθανόν με διαφορετικές τιμές.
- Κάθε αντικείμενο διατηρεί την δική του ξεχωριστή μνήμη για τα δικά του πεδία δεδομένων.
- Instance variable declarations and method definitions *can be placed in any order within the Java class definition* (η σειρά εμφάνισης δεν παίζει ρόλο)
- Εκτός από τις κλάσεις (τύποι που ορίζονται από τον προγραμματιστή), η Java υποστηρίζει και **αρχέγονους τύπους** (primitive types).

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

327

Αρχέγονοι τύποι

Type	Description	Default	Size	Example Literals
boolean	true or false	FALSE	1 bit	true, false
byte	twos complement integer	0	8 bits	whole numbers from -128 to 127
char	Unicode character	\u0000	16 bits	'a', '\u0041', '\101', '\\', '\'', '\n', '\b'
short	twos complement integer	0	16 bits	-32,768 to 32,767
int	twos complement integer	0	32 bits	-2, -1, 0, 1, 2
long	twos complement integer	0	64 bits	-2L, -1L, 0L, 1L, 2L
float	IEEE 754 floating point	0.0	32 bits	1.23e100f, -1.23e-100f, .3f, 3.14F
double	IEEE 754 floating point	0.0	64 bits	1.23456e300d, -1.23456e-300d, 1e1d

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

328

Δημιουργία αντικειμένων

- Αντικείμενα μιας κλάσης δημιουργούνται με χρήση της εντολής **new** σε συνδυασμό με τον **κατασκευαστή (constructor)** της κλάσης.
- Μετά την **δήλωση** ενός χειριστηρίου, μπορεί να γίνει η αρχικοποίηση/διασύνδεση του με κάποιο δημιουργηθέν αντικείμενο:

```
ATypeName a = new ATypeName();  
String s = new String("asdf");  
String s = "asdf";  
BankAcct b1 = new BankAcct(21338, 0.0);  
ATypeName b = a;
```

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

329

Πρόσβαση στα πεδία δεδομένων

- Πεδία δεδομένων αντικειμένων DataOnly:

```
class DataOnly {  
    int i;  
    float f;  
    GasContainer s;  
}
```
- Δήλωση χειριστηρίου, δημιουργία αντικειμένου, αρχικοποίηση χειριστηρίου:

```
DataOnly d = new DataOnly();
```
- Αρχικοποίηση πεδίων αντικειμένου:

```
d.i = 47;  
d.f = 1.1f;  
d.s = new GasTanks("Hello");  
d.s.leftTank.capacity = 100;
```

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

330

Μέθοδοι

Μέθοδοι στη JAVA

- Οι μέθοδοι της JAVA είναι οι γνωστές συναρτήσεις-διαδικασίες του διαδικασιακού προγραμματισμού.
- Καθορίζουν τις υπευθυνότητες/συμπεριφορές/πιθανές ενέργειες των αντικειμένων μιας κλάσης.
- Μια μέθοδος JAVA δηλώνεται **μόνο σαν στοιχείο κάποιας κλάσης** - δεν υπάρχουν «γενικές» συναρτήσεις.
 - Μια μέθοδος μπορεί να **κληθεί μόνο μέσω κάποιου αντικειμένου [ή κλάσης]**, το οποίο να την εμπεριέχει.
 - Αν προσπαθήσετε να καλέσετε κάποια μέθοδο που δεν ενυπάρχει σε ένα αντικείμενο, θα πάρετε μήνυμα λάθους από τον μεταφραστή.

Κατηγορίες Μεθόδων

- **void methods**: Μέθοδοι που επιτελούν μια ενέργεια (**perform an action**): δεν επιστρέφουν μια τιμή. Τις χρησιμοποιούμε για τις **παρανέονειές** τους (**side-effects**).
- Μέθοδοι που υπολογίζουν και επιστρέφουν μια τιμή κάποιου τύπου (**compute and return a value of a certain type**)
- Η κλήση μιας μεθόδου (invocation) που επιστρέφει

```
System.out.println(c1);
```

```
public int random(){..}
```

```
public double potentialAt(double x, double y) {  
    double k = 8.99e09;  
    double dx = x - rx;  
    double dy = y - ry;  
    return k * q / Math.sqrt(dx*dx + dy*dy);  
}
```

ιοποιηθεί σαν
ρεί να

```
public class ChargeClient {  
    public static void main(String[] args) {  
        double x = Double.parseDouble(args[0]);  
        double y = Double.parseDouble(args[1]);  
  
        Charge c1 = new Charge(.51, .63, 21.3);  
        Charge c2 = new Charge(.13, .94, 81.9);  
        System.out.println(c1);  
        System.out.println(c2);  
  
        double v1 = c1.potentialAt(x, y);  
        double v2 = c2.potentialAt(x, y);  
        System.out.println(v1+v2);  
    }  
}
```

Η κλήση μεθόδων γίνεται διαμέσου των αντικειμένων).
Η κλήση μεθόδου προκαλεί την εκτέλεση των εντολών στο σώμα της μεθόδου.

Τιμές επιστροφής μεθόδων

- Μια μέθοδος που **επιστρέφει τιμή** πρέπει να προσδιορίζει τον τύπο αυτής της τιμής στην επικεφαλίδα της:

```
public typeReturned methodName(paramList)
```

- Μια μέθοδος που **δεν επιστρέφει τιμή** χρησιμοποιεί τη λέξη-κλειδί **void** στην επικεφαλίδα της για να δείξει ότι:

```
public void methodName(paramList)
```

Περιεχόμενο (σώμα) μεθόδου

- Το σώμα των μεθόδων περιλαμβάνει κατάλογο:

- Δηλώσεων (**declarations**) και
- εντολών (**statements**)

που περικλείονται από ένα ζευγάρι **αγκύλες**.

```
public <void or typeReturned> myMethod() {  
    declarations (δηλώσεις)  
    statements (εντολές) } Body (σώμα μεθόδου)  
}
```

Η εντολή **return**

- Το σώμα μεθόδου που επιστρέφει τιμή **πρέπει** να περιέχει **μία ή περισσότερες** εντολές επιστροφής **return**
- Η εντολή **return** καθορίζει την τιμή που επιστρέφεται και τερματίζει την κλήση της μεθόδου: **return Expression;**
 - **Expression** (έκφραση): μπορεί να είναι οποιαδήποτε έκφραση που αξιολογείται σε τιμή του τύπου που αναφέρεται στην επικεφαλίδα της μεθόδου ότι επιστρέφεται

Η εντολή **return**

- Μια μέθοδος **void** δεν χρειάζεται να περιέχει **return**, **εκτός εάν**
 - υπάρχει μια κατάσταση που απαιτεί τη λήξη της μεθόδου πριν εκτελεστεί όλος ο κώδικας της
- Σε αυτή την περίπτωση, δεδομένου ότι δεν επιστρέφεται τιμή, η εντολή **return** χρησιμοποιείται **χωρίς έκφραση**:
 - return;**

Κάθε μέθοδος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν void

- Μια μέθοδος που επιστρέφει τιμή μπορεί επίσης να εκτελέσει και διάφορες άλλες λειτουργίες για τις παρενέργειες τους
- Εάν δεν σας ενδιαφέρει η επιστρεφόμενη τιμή, μπορείτε να καλέσετε τη μέθοδο σαν να ήταν **void** και να αγνοήσετε την επιστρεφόμενη τιμή:
 - `objectName.returnValueMethod()` ;

Copyright © 2017 Pearson Ltd. All rights reserved.

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

339

main is a void Method

- Ένα πρόγραμμα Java είναι απλώς μια κλάση που έχει μια μέθοδο **main**
- Όταν δίνετε εντολή εκτέλεσης ενός προγράμματος Java, το σύστημα εκτέλεσης καλεί τη μέθοδο **main**
- Σημειώστε ότι η **main** είναι μια μέθοδος **void**:

```
public static void main(String[] args)
```

Copyright © 2017 Pearson Ltd. All rights reserved.

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

340

Μεταβλητό πλήθος ορισμάτων: varargs

- Τα varargs είναι μια δυνατότητα της Java (μετά την έκδοση 5) που επιτρέπει σε μια μέθοδο να δέχεται έναν **απροσδιόριστο αριθμό ορισμάτων** του **ίδιου τύπου**.
- Σύνταξη: Χρήση των τριών τελείων (...) μετά τον τύπο της τυπικής παραμέτρου.
- Επιτρέπεται μόνο ένα vararg ανά μέθοδο, και πρέπει να είναι η τελευταία τυπική παράμετρος στον κατάλογο τυπικών παραμέτρων της μεθόδου.
- Τα Varargs απλοποιούν τον κώδικα και τον κάνουν πιο ευέλικτο.

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

341

Υλοποίηση varargs

- Τα varargs μετατρέπονται αυτόματα σε πίνακα του αντίστοιχου τύπου.
- Μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στα στοιχεία του πίνακα με τον ίδιο τρόπο όπως και σε έναν κανονικό πίνακα.
- Τα varargs είναι χρήσιμα όταν δεν γνωρίζουμε εκ των προτέρων πόσα ορίσματα θα περάσουμε στη μέθοδο.
- Παράδειγμα:

```
public static double calculateAverage(double... numbers) {  
    double sum = 0.0;  
    for (double number : numbers) {  
        sum += number;  
    }  
    return sum / numbers.length;  
}
```

Μ. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

342

Ενότητα 1: Εισαγωγή στον Α/Σ Προγραμματισμό

Παράμετροι, Ορίσματα, Τοπικές Μεταβλητές, Κλήση με Τιμή

Τυπικές Παράμετροι (formal parameters)

- Οι **τυπικές παράμετροι** (formal parameters) μιας μεθόδου καθορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να περάσουμε στην μέθοδο όταν την καλέσουμε.

```
public class Charge {  
    private double rx, ry; // position  
    private double q; // charge  
  
    public Charge(double x0, double y0, double q0) {  
        rx = x0;  
        ry = y0;  
        q = q0;  
    }  
  
    public double potentialAt(double x, double y) {  
        double k = 8.99e09;  
        double dx = x - rx;  
        double dy = y - ry;  
        return k * q / Math.sqrt(dx*dx + dy*dy);  
    }  
  
    public String toString() {  
        return q + " at " + "(" + rx + ", " + ry + ")";  
    }  
}
```

Τυπικές παράμετροι
(formal parameters)

Πραγματικές Παράμετροι ή Ορίσματα

- Κατά την **κλήση μεθόδου**, στη θέση της κάθε τυπικής παραμέτρου εισάγουμε ένα **όρισμα** (argument), το οποίο μπορεί να είναι:
 - Χειριστήριο αντικειμένου του ίδιου τύπου με την τυπική παράμετρο
 - Μεταβλητή ή Τιμή **αρχέγονου/πρωταρχικού τύπου** (primitive value), συμβατού τύπου με την τυπική παράμετρο
- Τα ορίσματα αποκαλούνται επίσης **πραγματικές παράμετροι** (actual parameters).
- Ο αριθμός και η σειρά των ορισμάτων *πρέπει να ταιριάζει ακριβώς σε αυτά της λίστας παραμέτρων*
- Ο τύπος κάθε ορίσματος πρέπει να είναι **συμβατός** (compatible) με τον τύπο της αντίστοιχης παραμέτρου

```
int a=1,b=2,c=3;  
double result = myMethod(a,b,c);
```

Συμβατότητα και μετασχηματισμός (αρχέγονων) τύπων

- Εάν οι τύποι ορισμάτων και παραμέτρων δεν ταιριάζουν ακριβώς, η Java θα προσπαθήσει να πραγματοποιήσει **αυτόματο μετασχηματισμό τύπου** (automatic type conversion)
- Ένα αρχέγονο όρισμα μπορεί να υποστεί αυτόματα **μετασχηματισμό τύπου** (type casting) από οποιονδήποτε από τους παρακάτω τύπους, σε οποιονδήποτε από τους τύπους που εμφανίζονται στα δεξιά:

```
byte→short→int→long→float→double  
char  _____↑
```

Τυπικές παράμετροι
(formal parameters)

```

public class Charge {
    private double rx, ry;    // position
    private double q;        // charge

    public Charge(double x0, double y0, double q0) {
        rx = x0;
        ry = y0;
        q = q0;
    }

    public double potentialAt(double x, double y) {
        double k = 8.99e09;
        double dx = x - rx;
        double dy = y - ry;
        return k * q / Math.sqrt(dx*dx + dy*dy);
    }

    public String toString() {
        return q + " at " + "(" + rx + ", " + ry + ")";
    }
}

```

Ορίσματα ή πραγματικές παράμετροι
(arguments ή actual parameters)

Χρήση όρων «Παράμετρος» και «Όρισμα» : Προσοχή!

- **Παράμετρος** (parameter) είναι η μεταβλητή
- Το **όρισμα** (argument) είναι η τιμή που περνιέται στην παράμετρο
- Οι όροι **παράμετρος** και **όρισμα** συχνά χρησιμοποιούνται εναλλακτικά
- Όταν τους συναντήσετε, ίσως χρειαστεί να προσδιορίσετε την ακριβή τους σημασία από τα συμφραζόμενα.

Ποιά από τις πιο κάτω προτάσεις είναι λάθος;

00:40

00:20

- Η **main** είναι **void** μέθοδος της Java
- Κάθε μέθοδος Java μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν να ήταν **void**
- Στη **main** δεν μπορούμε να κάνουμε χρήση εντολής «**return**;»
- Η **main** δεν χρειάζεται να υπάρχει σε κάθε κλάση Java

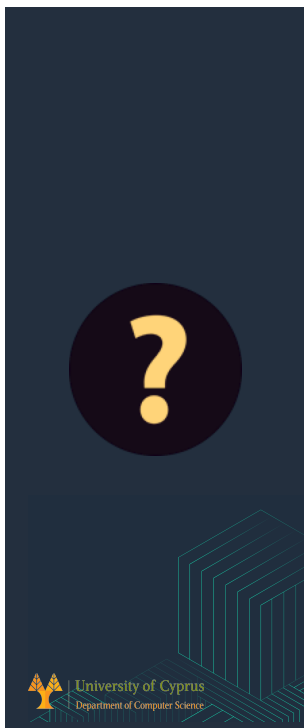
Κλήση με τιμή (call by value)

```

int a=1,b=2,c=3;
double result = myMethod(a,b,c);

```

- Στο παράδειγμα, είναι η τιμή του κάθε ορίσματος και όχι το όνομα της μεταβλητής, η οποία περνιέται στην αντίστοιχη παράμετρο μεθόδου.
- Αυτή η μέθοδος σύνδεσης ορισμάτων για τυπικές παραμέτρους είναι γνωστή ως μηχανισμός **κλήσης με τιμή** (*call-by-value mechanism*)

MOODLE ΚΟΥΙΖ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ, ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥΣ ΚΛΠ

M. D. Dikaiakos

Τοπικές μεταβλητές (local variables)

```
public class ChargeClient {
    public static void main(String[] args) {
        double x = Double.parseDouble(args[0]);
        double y = Double.parseDouble(args[1]);

        Charge c1 = new Charge(.51, .63, 21.3);
        Charge c2 = new Charge(.13, .94, 81.9);
        System.out.println(c1);
        System.out.println(c2);

        double v1 = c1.potentialAt(x, y);
        double v2 = c2.potentialAt(x, y);
        System.out.println(v1+v2);
    }
}
```

Μια μεταβλητή που δηλώνεται
στο εσωτερικό μεθόδου
αποκαλείται **τοπική μεταβλητή**

M. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

352

Οι παράμετροι μεθόδων χρησιμοποιούνται
σαν να ήταν τοπικές μεταβλητές.

```
public class Charge {
    private double rx, ry; // position
    private double q; // charge

    public Charge(double x0, double y0, double q0) {
        rx = x0;
        ry = y0;
        q = q0;
    }

    public double potentialAt(double x, double y) {
        double k = 8.99e09;
        double dx = x - rx;
        double dy = y - ry;
        return k * q / Math.sqrt(dx*dx + dy*dy);
    }

    public String toString() {
        return q + " at " + "(" + rx + ", " + ry + ")";
    }
}
```

M. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

353

Παράμετροι μεθόδων κ. Τοπικές Μεταβλητές

- Οι παράμετροι συχνά θεωρούνται ως **σύμβολα αναπλήρωσης** (placeholders) που αντικαθίστανται από την τιμή του αντίστοιχου ορίσματος.
- Ωστόσο, στην πραγματικότητα μια παράμετρος είναι κάτι περισσότερο: έχει θέση και χρήση **τοπικής μεταβλητής**.
- Όταν κληθεί μια μέθοδος, υπολογίζονται οι τιμές των **ορισμάτων** της και οι τιμές αυτές χρησιμοποιούνται για να αρχικοποιηθούν οι αντίστοιχες παράμετροι (που είναι σαν τοπικές μεταβλητές).
- Ακόμα κι αν η τιμή μιας τυπικής παραμέτρου αλλάξει μέσα στο σώμα μιας μεθόδου, **η τιμή του ορίσματος δεν μπορεί να αλλάξει**.

Call-by-value semantics

M. Δικαϊάκος, ΕΠΛ133

354

Τι συμβαίνει κατά την εκτέλεση της

```
public class Silly {  
    public double dummySum(double x, double y, int z) {  
        z = 288;  
        return x + y;  
    }  
}
```

00:20
00:40

```
public class TestSilly {  
    public static void main(String args[]){  
        int zop = 133;  
        Silly sillyObj = new Silly();  
        System.out.println(sillyObj.dummySum(1, 2, zop) + " " + zop);  
    }  
}
```

- Εκτυπώνει: 0 0
- Εκτυπώνει: 3.0 zop
- Εκτυπώνει: 3.0 133
- Εκτυπώνει: 3.0 288

ΕΠΛ233

355

Ορισμός Κλάσεων Java

Java Reflection

University of Cyprus
Department of Computer Science

Αντικείμενα τύπου class

- Κάθε αντικείμενο στη Java συνδέεται με ένα **αντικείμενο τύπου Class** το οποίο περιέχει όλες τις πληροφορίες για τον τύπο (κλάση) του αντικειμένου.
- Μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση στο class object χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους, όπως:
`Class.forName("MyClass")`
 - Φορτώνει την κλάση MyClass από το classpath και επιστρέφει το class object της `MyClass`.
- `object.getClass()`
 - Επιστρέφει το class object της κλάσης από την οποία παρήχθη το `object`.
- Ένα class object μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:
 - **Ενδοσκόπηση** (reflection): άντληση πληροφοριών για την κλάση.
 - Δημιουργία νέων αντικειμένων της κλάσης.
 - Εξέταση και να τροποποίηση της συμπεριφοράς της κλάσης.

Ενδοσκόπηση - Reflection

- Το **reflection** (ενδοσκόπηση) είναι δυνατότητα που παρέχει η Java (έκδοση 5 και μετά) και επιτρέπει σε ένα εκτελούμενο πρόγραμμα να εξετάζει δυναμικά και να χειρίζεται εσωτερικές ιδιότητες των στοιχείων του προγράμματος.
 - Για παράδειγμα, είναι δυνατό, για κάποια κλάση, το πρόγραμμα να λάβει ένα κατάλογο με τα ονόματα των μελών της.
- Μόλις έχετε μια Class object, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις μεθόδους της για να λάβετε πληροφορίες για την κλάση, όπως τα πεδία, τις μεθόδους, και τους κατασκευαστές της.
- Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε τις μεθόδους της Class object για να τροποποιήσετε την συμπεριφορά της κλάσης, όπως να καλέσετε private μεθόδους ή να τροποποιήσετε τα πεδία της.

```
import java.lang.reflect.*;

public class DumpMethods {
    public static void main(String args[])
    {
        try {
            Class c = Class.forName(args[0]);
            Method m[] = c.getDeclaredMethods();
            for (int i = 0; i < m.length; i++)
                System.out.println(m[i].toString());
        }
        catch (Throwable e) {
            System.err.println(e);
        }
    }
}
```

> **java DumpMethods java.util.Stack**

```
public java.lang.Object java.util.Stack.push(
    java.lang.Object)

public synchronized
    java.lang.Object java.util.Stack.pop()

public synchronized
    java.lang.Object java.util.Stack.peek()

public boolean java.util.Stack.empty()

public synchronized
    int java.util.Stack.search(java.lang.Object)
```

Χρήσεις Ενδοσκόπησης

- **Δυναμική φόρτωση και δημιουργία κλάσεων:** Μπορείτε να φορτώσετε κλάσεις από διάφορες πηγές (π.χ., αρχεία JAR) και να δημιουργήσετε αντικείμενα δυναμικά.
- **Επιθεώρηση και τροποποίηση κλάσεων:** Μπορείτε να λάβετε λεπτομερείς πληροφορίες για μια κλάση, όπως τα πεδία, τις μεθόδους, και τους κατασκευαστές της. Μπορείτε επίσης να τροποποιήσετε την συμπεριφορά της κλάσης, όπως να καλέσετε private μεθόδους ή να τροποποιήσετε τα πεδία της.
- **Ανάπτυξη frameworks και βιβλιοθηκών:** Η ενδοσκόπηση αποτελεί βασικό συστατικό για την ανάπτυξη frameworks και βιβλιοθηκών που προσφέρουν δυναμικές δυνατότητες.